

Международно Висше Бизнес Училище
International Business School

Дистанционно обучение

Специалност „.....”

КУРСОВА РАБОТА

ПО МАКРОИКОНОМИКА

**БЪЛГАРСКАТА ЕМИГРАЦИЯ - ПОТЕНЦИАЛНА
ЕМИГРАЦИЯ, ЗАВРЪЩАЩИ СЕ ЕМИГРАНТИ,
СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ ПОСЛЕДИЦИ**

Разработил: .....

Проверил: .....

2015

УВОД

Демокрацията, пазарната икономика и гражданско общество представляват тройното съдържание на посткомунистически преход на страната. Съществува следния план: шест месеца за демократични институции, шест години за преход към пазарна икономика и шест години, за да се изгради силно, независимо и жизнено гражданско общество. Всички тези приоритети представят прехода от гледна точка на държавата. Гледната точка на гражданите се обобщава в три думи: миграция, миграция, миграция.

Миграцията е една от първите свободите на гражданите. Тя също помага за по-добро разбиране на основния социологически феномен: появата на фигурата на посткомунистическия индивидуалист, който вече не е формиран и ръководен от държавните органи и институции, а става социален актьор, вдъхновен много по-малко от обществения интерес и предизвикателства пред обществото, отколкото от собствения план за своя живот, неговото желани за себerealизация, решителността, избегвайки да заплати цената на бавните реформи.

Един от основните проблеми за темата е липсата на достъп до надеждна и актуална информация: „България е единствената страна в ЕС, която няма съпоставими годишни статистически данни за миграцията”¹. Редица местни институции разполагат с данни за някои аспекти на миграционната обстановка - брой на издадените разрешения за работа, оформяне на визи, дългосрочни разрешения за пребиваване и т.н., но няма публично достъпна централизирана система за събиране на данните за миграционните потоци.

---

¹ OSI (2010) Tendencies in transborder migration of labor and the free movement of people – implications for Bulgaria. Sofia: Open Society Institute. (in Bulgarian), с.52

В доклада на Института Отворено общество се посочва, че нередовното събиране на данни извежда някои статистически парадокси, които е трудно да се обяснят на международните наблюдатели и не са от полза за местните такива: например, през 2001 г. България докладва огромна емиграция от над 25 %, след години с нулева миграция².

Още една година, в която емиграцията достига значителни стойности е 2009. Отново данните не отразяват никаква реална миграционна динамика, но особеностите на календара на администрацията - личните карти са изтекли през 2009г. и при подновяване много хора са посочили адрес в чужбина: „Те не емигрират през 2009 г., те просто подновяват своите лични карти през тази година”³.

1. ЕМИГРАЦИЯТА – РЕАЛНОСТИ И ТЕНДЕНЦИИ

Данните от преброяването на населението от 2011г. потвърдиха, че България има нетна емиграцията от 1992г. През този 23 годишен период, емиграцията представлява загуба с 6% в общия брой на населението, както и 10% загуба за активното население. Високото ниво на емиграция е придружено от естественото намаляване, свързано с ниска раждаемост, което допринася кумулативно с 12% загуба на население през същия този период⁴.

Данните за обявената емиграция показват увеличение от 19 000 през 2009 до 30 700 през 2012 г. Въпреки това, действителните изходящи потоци се считат за много по-големи, базирани на имиграционната статистика на основните държави. В Испания, най-важната страна през последните години, са отчетени 12 400 българи, които влизат през 2012г., 7% повече, отколкото през 2009 г. Но изходящият поток от български

---

² Пак там.

³ OSI 2010, с.53

⁴ Статистика на OECD